

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **J. M.**, zast. JUDr. Dagmar Kláskovou, advokátkou, se sídlem S. K. Neumanna 725, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 9. 2010, č. j. 28 Az 22/2010 – 35,

t a k t o :

- I. Řízení **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky JUDr. Dagmar Kláskové **se určuje** částkou 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 5. 2010, č. j. OAM-545/LE-05-K03-2008, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, §14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dospěl k závěru, že výpověď žalobce ohledně nepokojů při oslavě svátku Newroz ve městě Kamishli je nevěrohodná, neboť popis průběhu těchto nepokojů žalobcem je výrazně odlišný od popisu této události organizací Human Rights Watch. Pokud žalobce uvedl, že se účastnil nepokojů na jiném místě ve městě Kamishli, nebylo o podobných událostech referováno. Možnost záměny, zvláště v případě města Kamishli, které je od rozsáhlých nepokojů kurdského obyvatelstva od roku 2004 pod přísným dohledem úřadů i médií, nepřipadá v úvahu. Za nevěrohodné označil žalovaný rovněž tvrzení žalobce, že byl po dobu několika dnů zadržen a mučen. Poukázal na to, že žalobci byl vystaven cestovní doklad, k němuž mělo dojít v době, kdy měl být podle svých slov zadržován a byl mu udělen zákaz vycestování. Podle informací, které měl žalovaný k dispozici, se vydání pasu neobejde bez kladného doporučení bezpečnostních složek, tj. důkladného prověření, a případný zákaz nebo omezení práva vycestovat je rychle hlášeno na hraniční přechody a efektivně sledováno. Poznamenal, že pokud žalobce opakovaně vycestoval z mezinárodního letiště v Damašku a vrátil se do země původu, aniž měl jakékoli potíže, je logické, že nebyl středem zájmu bezpečnostních složek, čemuž nasvědčuje i vysvětlení žalobce, že neměl záznam o tom, že by porušil předpisy. Vzhledem k výše uvedenému neshledal žalovaný,

že by žalobci hrozilo v případě návratu do vlasti nebezpečí vážné újmy. Nebyl členem žádné politické strany a kromě zmíněných zadržení neměl se státními orgány žádné problémy.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 29. 9. 2010, č. j. 28 Az 22/2010 – 35, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ztotožnil se se závěrem žalovaného, že výpověď žalobce k nepokojům v Kamishli dne 20. 3. 2008 v předvečer svátku Newroz je nevěrohodná. Poukázal na to, že shromážděné zprávy nepopírají určité komplikace a omezování syrských Kurdů, nicméně žalobce je solidně situovaným Kurdem se státním občanstvím Sýrie, tudíž jeho postavení a možnosti seberealizace jsou nesrovnatelné oproti Kurdům bez občanství. Uvedl, že v řízení bylo na základě aktuálních a objektivních informací prokázáno, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí nebezpečí vážné újmy. Žalobce potvrdil, že proti jeho osobě nebylo a není vedeno trestní stíhání, jeho zdravotní stav je dobrý, a že v současné době v Sýrii neprobíhá ozbrojený konflikt.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Usnesením ze dne 11. 11. 2010, č. j. 28 Az 22/2010 – 51, krajský soud ustanovil stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti zástupkyni JUDr. Dagmar Kláskovou, advokátku.

Krajský soud při doručování usnesení, kterým stěžovateli ustanovil zástupkyni pro řízení o kasační stížnosti, zjistil, že se stěžovatel z Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí odstěhoval. Podle sdělení Policie České republiky ze dne 23. 11. 2010, č. j. CPHK-202-167/ČJ-2010-054064, stěžovatel dne 2. 11. 2010, kdy nabylo právní moci rozhodnutí krajského soudu, z Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí odešel a současné místo jeho pobytu není známo.

Usnesením ze dne 14. 12. 2010, č. j. 28 Az 22/2010 – 58, krajský soud ustanovil opatrovníkem Organizaci pro pomoc uprchlíkům pro doručení usnesení o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti z důvodu jeho neznámého pobytu.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že ji podal z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zastával názor, že krajský soud pochybil, pokud odmítl jeho tvrzení týkající se popsanych útoků, kterým byl vystaven ze strany policejních orgánů z důvodu účasti na oslavách svátku Newroz. Vzhledem k tomu, že byl v minulosti policií zadržen a nelidsky vyslýchán, je dána jeho obava z návratu do vlasti. Upozornil na to, že nelze přehlédnout obecnou situaci Kurdů v Sýrii, kterým nejsou přiznávána lidská práva nebo jsou v jejich případě podstatně omezována; představitelé Organizace pro pomoc uprchlíkům se vyjádřili v rámci Petice, kterou organizovali kurdští žadatelé o azyl v České republice, že Kurdové ze Sýrie mají opravdu vážný důvod se obávat pronásledování ve své zemi.

Dne 21. 1. 2011 byl spis krajského soudu předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v kasační stížnosti ze dne 2. 11. 2010, která byla krajskému soudu doručena dne 3. 11. 2010, stěžovatel uvedl místo hlášeného pobytu Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí. Při doručování usnesení, kterým byla stěžovateli ustanovena zástupkyně pro řízení o kasační stížnosti, krajský soud zjistil, že se stěžovatel na místě hlášeného pobytu nezdržuje. Podle sdělení Policie České republiky ze dne 23. 11. 2010, č. j. CPHK-202-167/ČJ-2010-054064, stěžovatel dne 2. 11. 2010, kdy nabylo právní moci rozhodnutí krajského soudu, z Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí

odešel a současné místo jeho pobytu není známo. Stejná informace vyplývá ze sdělení žalovaného ze dne 14. 12. 2010.

V případě, kdy je stěžovatel pravomocně zastoupen ustanoveným zástupcem z řad advokátů, jenž stěžovatele řádně zastupuje, není třeba trvat na tom, aby byl stěžovateli zároveň ustanoven opatrovník z důvodu neznámého pobytu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2009, č. j. 4 Azs 19/2009 – 61, „*účelem institutu opatrovníka je zabezpečit ochranu práv účastníka řízení, jenž se řízení nemůže účastnit a jenž nemůže realizovat svá práva a povinnosti, popř. je není schopen realizovat řádně. Již ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2850/99 bylo řečeno, že skutečnost, že účastník řízení, jehož pobyt není znám, si dříve zvolil zástupce s plnou mocí pro celé řízení, obecně nebrání soudu v ustanovení opatrovníka podle § 29 odst. 3 (dříve odst. 2) o. s. ř., je-li to nezbytné k zajištění účinné ochrany práv a povinností nepřítomného účastníka. Soud by však v takové situaci měl o to pečlivěji vážit, zda ustanovení opatrovníka účastníku řízení, jehož pobyt není znám, je vhodným opatřením, jestliže práva a povinnosti, jež má opatrovník za nepřítomného účastníka plnit, dosud řádně plnil účastníkem zvolený zástupce. Z uvedeného rozsudku i z povahy věci tak plyne, že i kdyby v souzené věci pobyt žalobce nebyl znám, nebylo by pro ustanovení opatrovníka místa, neboť žalobce je na základě plné moci zastoupen advokátem pro celé řízení o kasační stížnosti. Zmocněný advokát je v řízení aktivní, reaguje na výzvy soudu a z jeho postupu, jakož i z obsahu jeho podání je evidentní, že je činí v žalobcův prospěch a že řádně zastupuje žalobce při výkonu jeho práv a povinností. Ostatně totožný právní názor již Nejvyšší správní soud v minulosti vyslovil, např. v usnesení ze dne 27. 8. 2008, č. j. 4 Azs 27/2008 – 69.“ V usnesení ze dne 27. 8. 2008, č. j. 4 Azs 27/2008 – 69, Nejvyšší správní soud uvedl, „*že k ustanovení opatrovníka krajským soudem pro řízení o kasační stížnosti nepřihlížel, neboť za situace, kdy stěžovatelka byla zastoupena pravomocně ustanovenou advokátkou, jež na výzvy soudu reagovala a stěžovatelku řádně zastupovala, pro ně nebylo důvodu. Stěžovatelka tak byla schopna se skrze ustanovenou advokátku řízení řádně účastnit a řádně vykonávat práva a povinnosti, které přísluší účastníku řízení. Ustanovení opatrovníka by bylo nepochybně třeba, kdyby stěžovatelka, jejíž aktuální místo pobytu se krajskému soudu nepodařilo zjistit, nebyla v řízení řádně zastoupena svým zmocněncem nebo ustanoveným advokátem.“* Ostatně takto již Nejvyšší správní soud postupoval například ve svých usneseních ze dne 25. 10. 2010, č. j. 6 Azs 82/2009 – 104, ze dne 14. 10. 2010, č. j. 2 Azs 43/2010 – 85, ze dne 28. 1. 2010, č. j. 9 Azs 46/2009 – 62, nebo ze dne 15. 1. 2009, č. j. 3 Azs 74/2008 – 41.*

Podle § 47 písm. c) s. ř. s. *soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.* Podle § 33 písm. e) zákona o azylu *soud řízení zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil.* Díkce uvedeného ustanovení „*soud řízení zastaví*“ neposkytuje možnost volby procesního postupu v případě nastoupení některé z předpokládaných okolností. Soud má v takové situaci povinnost řízení zastavit (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008, č. j. 3 Azs 40/2008 - 67).

Jak již Nejvyšší správní soud zdůraznil v rozsudku ze dne 25. 2. 2004, č. j. 2 Azs 16/2004 - 45, „*smyslem citovaného ustanovení zákona o azylu je umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými návrhy těch účastníků, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou ani v dosahu jurisdikce České republiky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu). Svým způsobem představuje toto ustanovení i sankci pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany, resp. pro cizince, kteří v České republice podali žádost, o níž bylo rozhodnuto správním orgánem, vedli i soudní řízení, ale neohlásili soudu, u něhož je řízení vedeno, skutečné místo pobytu, které jinak nelze z evidence zjistit. Nezdržuje-li se takový účastník řízení v místě hlášeného pobytu v České republice, v důsledku nemožnosti dosáhnout jeho přítomnosti u soudu (např. za účelem objasnění pravdivosti tvrzení účastníka, vyjasnění rozporů mezi výpovědí účastníka před správním orgánem a novým tvrzením v kasační stížnosti, objasnění a rozvedení stížních bodů, apod.) vznikají v řízení u soudu značné průtahy, právě v důsledku neoznámení místa pobytu, případně jeho změny.“*

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel byl naposledy k pobytu hlášen v Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, Kostelec nad Orlicí, kde se však od 3. 11. 2010 nezdržuje a jeho současné místo pobytu není známo. Z obsahu soudního spisu je tedy zřejmé, že se stěžovatel nezdržuje v místě hlášeného pobytu, přičemž změnu místa pobytu krajskému soudu, ani Nejvyššímu správnímu soudu neoznámil.

Zdejší soud přitom vycházel i ze své judikatury, podle které pokud v azylové věci nastane situace, kdy u stěžovatele, který je žadatelem o azyl, nelze zjistit místo jeho pobytu, soud řízení o kasační stížnosti zastaví podle § 33 zákona o azylu, bez ohledu na to, zda kasační stížnost má všechny zákonné náležitosti a zda jsou splněny všechny podmínky řízení, včetně povinného zastoupení advokátem, či nikoliv (srov. usnesení ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Azs 91/2007 - 66).

Nejvyšší správní soud tak dospěl k jednoznačnému závěru, že byly naplněny zákonné podmínky § 33 písm. e) zákona o azylu, a proto v souladu s § 47 písm. c) s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona, řízení o kasační stížnosti zastavil.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl za použití § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť řízení bylo zastaveno.

Stěžovateli byla ustanovena pro řízení o kasační stížnosti zástupkyně z řad advokátů, JUDr. Dagmar Klásková; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatele byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti v celkové částce 4800 Kč [za dva úkony právní služby po 2100 Kč spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a v písemném podání soudu ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 4800 Kč]. Zástupkyně stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. zvyšuje odměna o částku odpovídající této dani, která činí 20 % z částky 4800 Kč, tj. 960 Kč. Zástupkyni stěžovatele tedy bude vyplacena částka ve výši 5760 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu